1834. No. 64.

LEEUWARDER COURANT.

DINGSDAG den 12 AUGUSTUS.

KONINKLIJKE NEDERLANDSCHE LOTERIJ.

De Staatsraad, Gouverneur van Vriesland, brengt bij deze ter kennis van de daarbij belanghebbenden, dat door Zijne Excellentie den Minister van Financien, bij resolutie van den 7 Augustus 1834, (Afdeeling, Registratie en Loterijen, no. 16,) is bepaald, dat de Loten van de 162ste Koninklijke Nederlandsche Loterij, gedurende de *vierde* week van trekking van de vijfde of laatste klasse, beginnende op heden den 11 Augustus, door de Collecteurs, Splitters en Debitanten tot geene hoogere prijzen, het opgeld daaronder begrepen, zullen mogen worden uitgegeven, dan tot de navolgende, te weten:

Geheele Loten	*f* 100 : 00
Halve	„ 50 : 00
Vijfde	„ 20 : 00
Tiende	„ 10 : 00
Twintigste	„ 5 : 00

Leeuwarden, den 11 Augustus 1834. *De Staatsraad, Gouverneur,* VAN ZUIJLEN VAN NIJEVELT.

De Generaal-Majoor Provinciaal Kommandant van Vriesland maakt bekend, naar aanleiding eener Missive van den Luit.-Generaal kommanderende in het 2de Groot Militair Kommando dd. 7 dezer no. 1211, aan de leden der Schutterij, die zich met verlof van de korpsen mobiele Schutterij in deze oogenblikken verwijderd bevinden, en binnen kort van verlof daarbij moeten terug keeren, dat zij hunne korpsen niet behoeven te rejoigneren, maar bij dezelve in hunne nieuwe standplaatsen in de Provincie, zoodra de bataillons aldaar zullen arriveren moeten terug keeren, om hun daardoor van nutteloos heen en weder reizen te bevrijden.

Leeuwarden, den 11 Augustus 1834. *De Generaal-Majoor Provinciaal Komm. voorn.* VAN SIJTZAMA.

PRUISSEN.

BERLIJN, *den 2 Augustus.* Uit Petersburg geeft men, onder dagteekening van den 26 Julij, het volgende verslag van den brand der stad Tula. (De hoofdstad van de Russische provincie van dien naam, met 30,000 inwoners, 657 winkels, kromme nauwe straten, meestal houten huizen, 28 kerken, 2 kloosters, een gijmnasium, een seminarium voor priesters, een schouwburg, verscheidene fabrijken, enz.) „ Tula, eene onzer grootste, schoonste en volkrijkste gouvernementssteden, is den 11 Julij door eenen verschrikkelijken brand verwoest geworden, welke om 3 uren des namiddags in een bijzonder huis uitbrak en zich binnen weinige uren, bij eenen hevigen wind en bij eene drukkende warmte, dermate over de geheele stad verspreidde, dat aan geen blusschen te denken was. Negen kerken, 670 bijzondere gebouwen, de houten woningen van de vele werklieden der beroemde geweerfabrijk, de ijzer- en talkmagazijnen, de visch- en vleeschmarkten zijn alle in asch en puin verkeerd. Eenige duizenden inwoners hebben daarbij alles verloren. Z. M. de Keizer heeft dadelijk zijnen generaal-adjudant derwaarts gezonden, om met de stedelijke regering de noodige hulp te beramen, en hem voorloopig 100,000 roebels mede gegeven, om aan de inwoners te verdeelen, de overige leden der keizerlijke familie hebben tot hetzelfde einde aanzienlijke sommen medegegeven."

ENGELAND.

LONDEN, *den 6 Augustus.* Er loopen hier sedert een paar dagen geruchten nopens de gewapende tusschenkomst van Frankrijk in de Spaansche aangelegenheden; heden verzekerde men stellig, dat de Fransche troepen reeds waren binnengerukt. (*De Fransche berigten van den 5 melden zulks nog niet.*) Onze dagbladen betoonen zich zeer ontevreden over de handelwijs van Frankrijk in deze zaak, en duiden aan hetzelve zeer ten kwade, niet alleen dat don *Carlos* vrij het geheele Koningrijk heeft kunnen doorreizen, maar dat de graaf *d'Espanna*, die zich thans aan het hoofd der Carlistische krijgsmagt zou bevinden, en andere voorname voorstanders van don *Carlos*, ongehinderd de Fransche grenzen hebben kunnen overschrijden. Uit den toon onzer ministeriële bladen schijnt te moeten worden opgemaakt, dat er verdenkingen omtrent de goede trouw van het Fransche ministerie gerezen zijn, en dat men niet vreemd is van de gedachte is, dat Frankrijk de jongste gebeurtenissen in Spanje heeft toegelaten, ten einde deszelfs invloed in dat rijk meer en meer te vestigen. Zeker schijnt het, dat ons kabinet het met de Fransche regering nog niet eens is over de maatregelen, tot handhaving van het gezag der Koningin-Regentes.

Men heeft hier te lande tijdingen uit Brazilie, tot den 22 Junij, ontvangen. Daaruit blijkt, onder anderen, dat don *Pedro* door de wetgevende vergadering voor eeuwig uit dat Koningrijk verbannen is.

FRANKRIJK.

PARIJS, *den 3 Augustus.* De ministeriele bladen behelzen heden het volgende artikel betrekkelijk de Spaansche zaken:

„ Heden heeft de regering, met den post (*par le courrier*), depêches ontvangen, den 30 Julij uit St. Jean de Luz gedagteekend.

„ De tijdingen, welke zij behelzen, logenstraffen ten stelligste de Parijsche Carlisten even als die van Spanje, want het schijnt dat, in het stuk van zwetserij en listige kunstgrepen, de beide legitimistische partijen voor elkander niet onderdoen.

„ Men weet dat de troepen van don *Carlos* zich tusschen die van *Rodil* en de Fransche grenzen bevinden. De gemeenschap is dus minder gemakkelijk en minder snel met het leger der Koningin dan met dat van den Pretendent.

„ Bij gebrek aan andere voordeelen maakt de Carlistische partij alle mogelijk gebruik van dat, hetwelk die stelling haar voor het oogenblik verschaft; zij bedient zich daarvan om langs onze grenzen de ongerijmdste tijdingen en de lompste logens te verspreiden.

„ Bij het vertrek van den post verkondigden de Carlisten zonder blozen, dat al de Mogendheden van het Noorden op marsch waren en dat Frankrijk reeds van alle kanten overweldigd werd.

„ Volgens dit staaltje hunner behendigheid kan men zich verbeelden, wat de bulletins hunner armee moeten wezen.

„ Overigens neemt de *Gazette de France* de taak op zich om ons daarvan een denkbeeld te geven. In haar nommer van gisteren heeft men het hoogklinkende verhaal gelezen van eene overwinning, den 27sten, door drie bataillons Navarrezen, op 3500 man infanterie van *Rodil's* leger behaald. De zaak is volstrekt onwaar.

„ Integendeel is de waarheid, dat den 25sten, en niet den 27sten een gevecht bij Echarri-Aranaz is voorgevallen, tusschen den generaal *Rodil* zelven aan het hoofd van 3500 man infanterie en *Zumala-Carreguy* met drie bataillons van Navarra en verscheidene andere bataillons van Alava.

„ Het slagveld is aan de troepen der Koningin verbleven. Het derde bataillon van Navarra heeft veel geleden en zijnen kommandant *Echaso* verloren.

„ Ongelukkiglijk hebben de moeijelijkheden van den grond niet veroorloofd, van dit voordeel al de partij te trekken, welke men in een ander land had mogen hopen. Zie daar waarom de eergisteren ontvangene telegrafische depêche deze ontmoeting een gevecht zonder verder gevolg (*sans résultat*) genoemd heeft.

„ Daarenboven meldt men, dat den 27sten des avonds en den 28sten des morgens een ander gevecht bij Lanz (1) moet hebben plaats gehad, van welken kant men een levendig snaphaanvuur hoorde. De uitslag hiervan is nog niet bekend.

„ Wij moeten aanmerken dat dit tweede gevecht niet dat kan zijn van hetwelk gisteren de *Gazette* sprak, niettegenstaande zij haar bulletin van den 27sten in plaats van den 25sten gedagteekend had, want de bijzonderheden, welke zij geeft, betrekkelijk de bataillons van Navarra en den dood van den bevelhebber *Echaso*, bewijzen, dat haar verhaal alleen betrekking kan hebben op den 25sten.

„ *Zavala* heeft eenen aanval op de wapenfabrijk van Eybar bij Marguina (2) beproefd, maar hij is, door de 300 man, waaruit het garnizoen bestaat, krachtdadig terug geslagen."

De *Messager* blijft heden, even als de *Gazette*, beweren dat het gevecht tegen de Navarrezen den 27sten heeft plaats gehad. „ Onze correspondent, zegt hij, heeft gezegd, dat het gevecht der 3500 uit Pampelona gerukte soldaten tegen de bataillons van Navarra den 27sten voorgevallen is, en wij zien geene reden, waarom wij den- ken zouden dat hij minder wel onderrigt is dan die van het ministerie. Doch overigens is dit eene zaak van weinig belang. Dat gene wat het publiek wachtende was, is eene depêche van Bajonne van den 2den; en zeker is gisteren het weder goed genoeg geweest om telegrafische mededeelingen te veroorloven. Maar het schijnt dat sedert eenige dagen de telegrafische depêches met de vrachtvoerlieden reizen, ten minsten voor het publiek."

De *Gazette* merkt aan dat de ministeriele bladen geenen twijfel te kennen geven omtrent de 400 man uit de armee van *Rodil*, die tot don *Carlos* overgegaan zijn. Overigens zegt zij, dat iemand, die den 29 Julij ten 6 ure des morgens don *Carlos* verlaten had en den 30sten te Bajonne aangekomen was, verzekerde, dat er geen nieuw gevecht was voorgevallen. Ook zou generaal *Harispe* berigt hebben, dat de Infant *Francisco de Paula* gearresteerd was, en zou voor hem te Bajonne huisvesting doen gereed maken. Voor deze tijding echter staat de *Gazette* niet in.

De Infant don *Sebastiaan* en deszelfs gemalin zijn den 26sten, van Barcelona, waar zij zich bevonden, zoo men zegt uit vrees voor de in het Koningrijk Valencia uitgebroken cholera, te Marseille aangekomen. Waar zij met vorstelijke eer ontvangen zijn en eenigen tijd vertoeven zullen.

Van den 5den. in den *Indicateur de Bordeaux* wordt het volgende niet onbelangrijke berigt medegedeeld, wegens de schade, welke de jongste onweders in de wijndistrikten aldaar hebben aangerigt:

Nopens het verschrikkelijke onweder dat in deze omstreken den 29 Julij heeft gewoed, ontvangen wij nog van wijd en zijd de treurigste berigten. Zoo heeft hetzelve zich over onderscheidene gemeenten op verren afstand van deze stad doen gevoelen, bijv. in die van Barberieux, Lagarde, Montlieu, Cavignac, enz. die door den hagel als het ware zijn plat geslagen. In ons departement hebben de gemeenten Bassens, Ambares, Ivreu, Eysines, le Bouscat, Blanquefort, Bruges, Parempuyre, St. Médard, Gageu, Cauderan, Montferrant, Cubzac, Lormont, enz. allergeweldigst geleden. De gemeente Ambares is inzonderheid geteisterd, zoodat het weinige dat overgebleven was, geheel is vernield. De gemeenten St. Loubes, Asq, St. Romain, Fronsac, Libourne, Arveyres hebben schier alle hoop op wijnoogst verloren. De wijngaard loten zijn geheel geknakt en afgebroken; men vreest dat een jaar tijds niet genoegzaam zal wezen om deze door de wijngaarden ondervonden, schade te herstellen. Bij menschen geheugen heeft men in deze oorden zulk een onweder niet beleefd, vogels en konijnen zijn dood in het veld gevonden, ja zelfs heeft men, wat ongeloofelijk voorkomt, de indruksels van den hagel op de hier en daar de wijngronden insluitende muren duidelijk opgemerkt. Men berekent, dat in onzen omtrek het geleden wijn-verlies meer dan 6000 vaten bedraagt.

In een der ministeriële bladen vindt men het volgend verhaal van hetgeen met don *Carlos* sedert zijne terugkomst in Spanje is voorgevallen:

Den 13 Julij heeft hij te Elisondo zijne intrede gedaan en daar de benoemingen verordend die publiek zijn geworden.

Den 15den is hij van daar vertrokken, om zich aan het leger en aan de inwoners der valleijen van Ulzama, Basaburna en Gulissia te vertoonen.

Rodil was toen in persoon te Puenta de la Reina, een weinig achter Pampeluna.

Vervolgens heeft don *Carlos* zich naar de Amescoas begeven, om zich met *Zumala-Carreguy* te vereenigen, en is er tot den 19den gebleven.

Het verlangen, om zich in Kastilie te vertoonen, en de hoop, dat Vittoria hare poorten voor hem zou openen, deden hem besluiten den 20sten naar Salvatierra te gaan; doch daar werd hij met kanonschoten ontvangen, zoo dat hij zich genoodzaakt zag den 21sten naar Alzazua terug te keeren.

De generaal *Espartero*, die over Segura uit Biskaye kwam, dwong hem Alzazua te verlaten en nog verder terug te trekken.

Toen de hoop moetende opgeven, om de troepen der Koningin te verleiden en de vestingen te zien overgaan, trok hij achterwaarts naar de Vallei van Bastan, om zijnen persoon, die buiten de bergen gevaar liep, in veiligheid te stellen.

Sedert den 24sten heeft hij dat dal niet verlaten. Dan eens heeft hij zich naar St. Esteran, dan eens naar Elisondo en dan weder naar Lesaca begeven, zich steeds zoo ver mogelijk verwijderd houdende van de troepen der Koningin, die hem van alle kanten benaauwden.

De laatste tijdingen, die men van hem heeft, loopen tot den 30sten. Toen was hij nog in de genoemde vallei opgesloten, van alle zijden omsingeld en aan alles gebrek lijdende. Hij was zijne troepen tot last geworden, die, nu een hoofdkwartier moetende bewaren, niet meer zoo gemakkelijk den partijgangers-oorlog konden voeren. Nooit slaapt hij twee nachten achter een op dezelfde plaats, en om zich eene opening te kunnen banen zou hij eene volkomene overwinning moeten bevechten, dat hem zeker zeer moeijelijk vallen zal, om dat hij alle ontmoetingen zijne manschap het onderspit gedolven heeft.

Den 25sten had de generaal *Rodil* zijn hoofdkwartier te Ciordia, een dorp in de Borunda, twee uren beoosten Salvatierra, op den grooten weg van Vittoria naar Pampeluna. Dien dag heeft te Urdiain en te Bacaicoa, op den zelfden weg, een gevecht plaats gehad, en twee dagen later heeft *Zumala-Carreguy* met vijf duizend man den generaal *Rodil*, op zijnen marsch naar Olazagoitia, tusschen Echarri-Aranaz en Ciordia, in de flank gevallen, doch is, zoo als *Rodil* zelve schrijft, geslagen en op de vlugt gejaagd geworden; hij werd door de troepen der Koningin nagezet.

Rodil heeft zijn hoofdkwartier tien uren vooruitgelegd en van Estella naar de omstreken van Salvatierra overgebragt; doch *Zumala-Carreguy* scheen zich staande te houden in de bergen, die den weg naar laatstgemelde stad bestrijken.

Volgens een telegrafisch berigt, heden uit Bayonne ontvangen, zijn de Carlisten langs de geheele linie geslagen. Sedert den eersten had de generaal *Rodil* hen met kracht aangetast.

Don *Carlos* was, volgens het zeggen van een reiziger, den 29 Julij, des namiddags ten vier ure, te Lesaca aangekomen met ongeveer tachtig ruiters en duizend man voetvolk, die eenige dagen te voren te San Estevan stonden. Hier uit maakte men op, dat hij door *Rodil* vervolgd moest worden, terwijl het uit de verschijning van de kolonne van den generaal *Jaureguy* te Erneni bleek, dat deze zijne bewegingen gadesloeg.

De fransche generaal *Harispe* was den 29sten des avonds naar de grenzen gereden, zoo men wilde ten gevolge eener beweging van *Rodil*, die don *Carlos* tot op de grenzen gejaagd had.

Er bevinden zich thans in het hoofdkwartier van den generaal *Rodil* een Fransche en een Engelsche commissaris, te weten de kolonels *Saint Yon* en *Caradoc*. Men zegt dat de eerste van de noodige volmagten voorzien is om naar gelang van omstandigheden de hulp der Fransche troepen in te roepen. De Engelsche en Fransche flottille blijft op de kusten van Biskayen kruisen om te zorgen, dat de Carlisten geen toevoer van wapenen en ammunitie over zee krijgen, terwijl langs de geheele linie der Pyreneën strikte orders gegeven zijn om hun ook van dien kant zoodanigen toevoer af te snijden.

Te Toulon moet in stilte volk voor don *Carlos* aangeworven zijn; ook zegt men, dat vele deserteurs van het leger van Algiers naar Spanje vervoerd zijn, om bij hem in dienst te treden.

NEDERLANDEN.

BREDA, *den 7 Augustus.* De Belgische *Moniteur* verkondigt de benoeming van de heeren *de Theux*, *de Meulenaere*, *Ernst* en *d'Huart* respectievelijk tot ministers van binnenlandsche zaken, buitenlandsche zaken, justitie en financien. De heer *de Merode*, die met de buitenlandsche zaken belast was, blijft, als minister van staat, lid van den raad. De Fransch-Belgische generaal *Evain* is de eenige minister, die in zijne vorige betrekking gebleven is.

Volgens den Brusselschen *Courrier* zoude de Londensche conferentie den 11den weder bijeengekomen.

Van den 8sten. De groote wapenschouwing, door Z. M. gisteren op de vlakte van het legerkamp bij Reyen gehouden, is door het allerschoonste weder begunstigd geworden en in de beste orde afgeloopen. Kwartier over elf ure kwam de Koning vanTilburg op de vlakte aan, alwaar Hoogstdezelve door HH. KK. HH. den Prins Veldmaarschalk en Prins *Frederik* der Nederlanden, aan het hoofd van eenen talrijken en zeer luisterrijken staf, ontvangen werd, en waar reeds de gezamenlijke troepen in een groot langwerpig halfrond geschaard stonden, te weten de beide eerste divisien infanterie van het leger te velde, het jagerkorps van *van Dam*, het korps koninklijke jagers, de regementen kurassiers no. 1, 3 en 9, en het regement lanciers no. 10, te zamen ruim twintig eskadrons kavalerie bedragende, voorts de batterijen artillerie no. 6 en 5, tot de 1ste en 2de divisien infanterie behoorende, en vijf batterijen rijdende artillerie. Onmiddelijk na 's Konings komst werd met de wapenschouwing een aan-

(1) Tusschen Pampelona en Elisondo.
(2) In Biskaaije, bij de rivier Deba, tusschen Bergara en de zee.

vang genomen, en reed de Koning, van de beide Prinsen en hoogstderzelver staven vergezeld, onder een algemeen en daverend gejuich van *leve de Koning!* de gelederen langs; na den afloop waarvan Z. M. met de beide Prinsen benevens den staf zich op het midden van het terrein plaatsen, en de troepen, na dat zij in gesloten kolonnen waren opgerukt, voor Hoogstdenzelve defileerden; de kavalerie en artillerie tot tweemalen toe, eerst in den gewonen pas en daarop in gestrekten draf. Het geheel leverde een bijzonder grootsch en indrukmakend schouwspel op. De tegenwoordigheid van den eerwaardigen Vorst en zijne beide doorluchtige Zonen wekte de geestdrift op en hoeide de belangstelling niet minder, dan het ontzagverwekkende eener zoo aanzienlijke vaderlandsche krijgsmagt, op het schoonste uitgedost, en wier uitmuntend voorkomen en kloeke houding evenzeer als hunne geoefendheid in de krijgsbewegingen van den voortreffelijken staat getuigden onzer staande legermagt en der, ter verdediging van den bedreigden grond, uitgerukte burgerscharen, die nu weder, op het woord des Konings even als zij bij het gevaar opgetrokken waren, thans bij eenigzins rustiger tijd, naar hunne haardsteden staan weder te keeren. De zeer talrijke menigte van aanschouwers, langs alle wegen, ook van verre af, zamengevloeid, en het groot getal van rijtuigen bragten niet weinig tot verlevendiging van het geheel bij, terwijl de schoone en juist geschikte weersgesteldheid niets te wenschen overliet.

Na afloop der wapenschouwing, omtrent ten half vijf ure, is de Koning benevens de beide Prinsen naar Tilburg terug gekeerd, alwaar een prachtig diner was aangerigt, op hetwelk de voornaamste hoofd- en staf officieren genoodigd waren.

'S GRAVENHAGE, *den 6 Augustus.* Heden morgen is alhier overleden Graaf *Gijsbert Karel van Hogendorp.* Wij gelooven onzen lezeren geen ondienst te doen met van dezen beroemden man hier eene korte levensschets te laten volgen:

Gijsbert Karel Graaf *van Hogendorp* werd geboren in de stad Rotterdam, den 27 October 1762. Hij was gesproten uit een geslacht, hetwelk sedert langen tijd de aanzienlijkste ambten onder de regering der republiek van de Vereenigde Nederlanden bekleedde. In 1773 werd hij gezonden naar de kadettenschool te Berlijn, om aldaar zijne opvoeding te ontvangen. In 1778 vaandrig onder het regiment van Prins *Hendrik van Pruissen*, onder wien hij in den Beijerschen successie-oorlog tegen Oostenrijk diende, vervolgens page van gemelden Vorst, keerde hij na den vrede als officier bij zijn regiment terug. In 1782 bekwam hij eene officiersplaats in dienst zijner natie. Het volgend jaar vertrok hij als eenvoudig partikulier naar Amerika, in welk land hij zes maanden vertoefde, en, voorzien van een aanbevelings-brief van den vermaarden *Franklin*, destijds in Holland gevestigd, gehuisvest werd bij den grooten *Washington*, op diens landgoederen in Virginia. In 1784 keerde hij naar zijn vaderland en tot zijn regiment terug, begaf zich met verlof naar Leijden, alwaar hij de akademische lessen ging bijwonen, en weldra (waarvan nog geen voorbeeld te voren gezien was) in zijn officiers uniform, tot den graad van doctor in de regten werd verheven. Bij het uitbarsten der toenmalige inlandsche onlusten, schaarde zich *van Hogendorp* aan de zijde van het Huis *van Oranje*, aan hetwelk hij gewigtige diensten bewees, en welke de Stadhouder, na deszelfs herstel in 1787, op eene even luisterrijke wijze beantwoordde, bekomende de Graaf het eervolle ambt van pensionaris der stad Rotterdam, hetwelk hij ten genoege van een ieder tot 1795 bekleedde, als wanneer de aan *Oranje* tegengestelde partij zegevierde. Steeds getrouw aan dat Huis, bleef hij zelfs na den vrede van Amiens weigerende, eenige lands-bediening in zijn vaderland aan te nemen. Hij vormde toen het ontwerp om, in de door de Republiek aan Engeland afgestane kolonie de Kaap de Goede Hoop, eene Hollandsche volkplanting te vestigen. Doch dit ontwerp, waaraan hij veel opgeofferd had, werd verijdeld. Hij bleef steeds in het geheim aan het herstel van het huis *van Oranje* werkzaam; nam aan de daartoe strekkende bewegingen in het voorjaar van 1813 geen deel; maar toen de geallieërde legers in den Herfst van dat jaar den voet op den vaderlandschen grond zetteden, stelde zich *van Hogendorp* aan het hoofd zijner landgenooten en bood openlijk aan de Fransche autoriteiten het hoofd. Zijne verrigtingen sinds dat tijdstip en de posten, welke hij sedert vervulde, liggen meer versch in ieders geheugen, en zullen het onderwerp van een volgend artikel uitmaken.

Heden heeft voor het hof van assises alhier gediend de zaak van den boekdrukker *H. J. W. Thompson*, laatstelijk woonachtig te Rotterdam, beschuldigd van door daden en geschriften getracht te hebben, om den opstand der zuidelijke gewesten van dit koningrijk te begunstigen en uit te breiden.

In de acte van beschuldiging wordt hoofdzakelijk voorgedragen, dat het door hem, vooreerst in Februarij jl., te Rotterdam gedrukt en uitgegevene dagblad *l'Etendard* deszelfs bestaan verschuldigd is aan zijne betrekkingen met de Belgische gezagvoerders; — dat hetzelve werd uitgegeven met oogmerk, om de handelingen en bedoelingen onzer regering verdacht te maken, — om den Koning en de leden van het koninklijke Huis in minachting te brengen, — en om ontevredenheid tegen de regering en misnoegen te verwekken; — dat dit blijkt zoo wel uit den inhoud van genoemd blad, als uit de briefwisseling, die hij met de gezagvoerders in Belgie, en bepaaldelijk met den minister *Lebeau*, gevoerd heeft, van wiens wege hij ook geldelijken onderstand tot het uitgeven van zijn blad genoten had.

Het hof heeft hem veroordeeld tot eene gevangenisstraf van 5 jaren.

LEEUWARDEN, *den 11 Augustus.* Bij Koninklijk besluit van 21 Julij jl., is, bij wijziging, in zoo verre, van art. 4 van het bij *Zr. Mjs.* besluit van den 3 November 1827, no. 92, vastgestelde reglement voor het weduwen-en weezen-fonds der zee-officieren bepaald, dat de bij besluit van den 7 April dezes jaars, no. 93, gepensioneerde officieren van het korps mariniers, alsmede de, welke in vervolg van tijd gepensioneerd of eervol ontslagen mogten worden, bevoegd zullen zijn deel aan hetzelve te blijven behouden, onder verpligting om jaarlijks aan hetzelve te blijven betalen eene contributie, gelijk aan die, welke voldaan wordt door de officieren, tot het vaste korps zee-officieren behoorende, met welke zij in gelijken rang staan.

Ten gevolge van eene resolutie van Z. Exc. den minister van financien, van den 5 Julij jl., zijn zoo wel de acten van overgang van graven en kelders, welke zonder eenige betaling plaats heeft, als die waarin een koopprijs bedongen is, of wel eene schadeloosstelling voor meerdere onderscheiding of ruimte, aan de registratie en hypothecaire overschrijving onderworpen, binnen den termijn, bij de wet bepaald, op poene van de boeten of verhooging van regten, bij art. 18 der wet van 16 Junij 1832, en art. 36 der wet van 22 frimaire, 4de jaar, bepaald; onaangezien de acte, in het eerste geval bedoeld, aan het vast regt, zoo van registratie, als dat van overschrijving onderworpen is.

Men meldt uit Breda van den 6 dezer: Naar men verneemt, zal het Koninklijk besluit van den 25 Julij, nopens de schutterijen, op de eerst komende appels aan de officieren, onder-officieren en verdere manschappen bij de bataillons mobiele schutterij worden kenbaar gemaakt. Daarna zullen de bataillons-kommandanten, nadat het besluit genoegzaam zal zijn bekend geworden, het aantal schutters opnemen, die bij de staven der bataillons verlangen te blijven; en zal er al dadelijk daarna bij die der dienstdoende schutterij worden overgegaan tot de bestemming der officieren, onder-officieren, korporaals, tamboers en hoornblazers, die, ingevolge art. 3 van het besluit, per kompagnie, mede bij de staven zullen blijven dienen. De kommandanten der bataillons welke uit rustende schutterijen bestaan, zullen van de heeren generaals, kommanderende in de vestingen of kommando's, in tijds en vóór de aankomst dier bataillons in de plaatsen hunner bestemming, het getal schutters vernemen, die, ingevolge art. 13 van het besluit, voor de dienst in sommige vestingen of garnizoens-plaatsen benoodigd zullen zijn; waarna mede dadelijk zal worden overgegaan tot de bestemming der officieren, onder-officieren, korporaals, tamboers en hoornblazers, die, in voege voorschreven, bij de staven moeten blijven; doch zal als minimum der achter te blijven officieren, onder-officieren enz., der kaders, de bepaling worden gevolgd, welke voor de dienstdoende schutterij, in gemeld artikel, is voorgeschreven. In het algemeen, zal bij de bataillons mobiele schutterij worden aangenomen, dat voor dertig schutters en minder dan dat getal per kompagnie zullen kunnen worden bestemd: een sergeant, twee korporaals en een tamboer of hoornblazer; terwijl, indien het getal van de schutters mogt worden te boven gegaan, dat der sergeanten, korporaals, tamboers of hoornblazers, naar evenredigheid zal worden vermeerderd. De bataillons-kommandanten zullen zorgen, dat, bij de aankomst der bataillons of gedeelten van dien, in de plaatsen hunner bestemming, de officieren, onder-officieren en verdere manschappen, aan welke, krachtens het besluit, verlof wordt verleend, op den daarbij bepaalden tijd, kunnen vertrekken, en dat aan die genen, welke daarop aanspraak hebben, het reisgeld, vóór hun vertrek, worde uitbetaald. De kleedingstukken welke, ingevolge art. 2 van het besluit, door de manschappen der rustende schutterij, in de standplaatsen der staven van de bataillons, moeten worden achtergelaten, zullen alleenlijk bestaan in de kapotten, doch zal, aan de manschappen, bij hun vertrek met verlof, moeten worden aanbevolen, voor de goederen, welke zij mede nemen, de grootste zorg te dragen. De onder-officieren, korporaals, tamboers en hoornblazers der bataillons rustende schutterij, zullen, even als de schutters, hunne wapens en hun ledergoed, bij de staven der bataillons achter laten; zullende echter de onder-officieren hunne sabels en sabelkoppels naar hunnent kunnen medenemen; terwijl de korporaals, tamboers en hoornblazers, voor zoo veel de kleedingstukken betreft, op gelijke wijze als de schutters zullen worden behandeld. De achtergelaten wapens, het ledergoed en de kleedingstukken zullen, even als zulks vroeger ten opzigte der verlofgangers van de nationale militie is voorgeschreven, in daartoe geschikte lokalen opgeslagen en bij elk bataillon, aan de zorg van een der officieren, welke bij den staf van hetzelve verblijft, toevertrouwd worden. De bataillons-kommandanten zullen, op den dag na de aankomst van hunne bataillons in de plaatsen van derzelver bestemming, aan het departement van oorlog regtstreeks inzenden eene op te maken numerieke opgave van het getal hunner onderhebbenden, die bij de staven onder de wapenen blijven, en dergenen, welke met verlof zijn vertrokken, en zulks onverminderd de rapporten, welke, door de kommandanten der bataillons, ingevolge art. 3 van het meergemeld besluit, aan de afdeelings-kommandanten, en aan de generaals, onder wier bevelen zij staan, moeten worden ingezonden. De onder-officieren en verdere manschappen der bataillons mobiele schutterij, die met tijdelijk verlof zijn, of zich in de hospitalen, als anderzins, bevinden, zullen eerst hunne korpsen moeten rejoigneren, alvorens in het genot te worden gesteld van de voorregten, bij het genoemd besluit toegekend. De plaatsvervangers, voor welke, ingevolge art. 20 van het besluit, de geremplaceerden in dienst kunnen treden, zullen niet, dan op speciaal bevel van het departement van oorlog even als zulks tot nog toe heeft plaats gehad, kunnen worden ontslagen. Al hetgeen aan de kommandanten der bataillons is opgedragen, wordt, bij zoodanige bataillons, waar de chefs der afdeelingen tegenwoordig zijn, geacht van toepassing te wezen op deze laatste.

Ter gelegenheid van het besluit van 25 Julij j. l. nopens het verleenen van onbepaald verlof aan de leden der mobiele schutterijen, zijn, naar men verneemt, door Z. M. den Koning nog verscheidene andere besluiten betrekkelijk die aangelegenheid genomen. Daarbij wordt onder andere bepaald, dat de artillerie der mobiele schutterij hare tegenwoordige standplaatsen behouden zal; — dat de 7 battaillons mobiele schutterij, die tot het leger te velde blijven behooren, hunne veldgereedschappen, het voerwezen en toebehooren zullen behouden; — dat de bevelhebbers der reserve-divisie en der brigaden bij dezelve buiten het genot van tafelgelden worden gesteld van den dag dat zij hunne bestemming zullen hebben bereikt; — dat de vrijwilligers bij de plaatselijke schutterijen of de vrijwilligers-rustbewaarders, zonder onderscheid, voorloopig van alle werkelijke dienstbetooning zullen worden vrijgesteld, zoodra de schutters, behoorende tot de mobiele schutterij, in hunne gemeenten zullen zijn terug gekeerd.

Naar men verzekert, zal de reserve-divisie, voor zoo ver die uit schutterijen bestaat, waarschijnlijk tegen den 10 of 11 dezer opbreken naar de noordelijke provincien. — De afdeelings- en bataillons-staven der 1ste afdeeling mobiele noord brabandsche schutterij zullen gevestigd worden te 's Hertogenbosch; die der 2de te Bergen-op-Zoom; die der 3de te Breda.

De generaal der infanterie, baron *R. D. Tindal*, bevelvoerende generaal in het 1ste groot militair kommando, kommandeur der militaire Willemsorde en van het Legioen van Eer, enz., is den 4 dezer te Utrecht overleden.

In de vorige week is te 's Bosch, voor het eerst weder sedert het jaar 1809, de jaarlijksche vergadering van afgevaardigden der Waalsche hervormde kerken in Nederland, onder het voorzitterschap van den weleerw. heer *Teisedre l'Ange*, gehouden geworden, en is dezelve vergadering ll. maandag, na den afloop der werkzaamheden, weder gescheiden. Op dienzelfden dag zijn de afgevaardigden der onderscheidene gemeenten door den kerkeraad te 's Bosch, in de groote zaal van het *Casino*, tot afscheid op een prachtig diner onthaald geworden.

In het *Journal de la Haye* leest men het navolgende artikel:

„ Uit 's Konings besluit, betrekkelijk het naar huis zenden van een deel onzer mobiele schutterij, en uit de tijding eener voorgegeven ratificatie gegeven of nog te geven door onzen beminden Souverein, aan een met den hertog van Nassau gesloten traktaat, neemt de de drukpers aanleiding, om eene schijnbare overeenkomst te stellen tusschen die beide daadzaken, waarvan de eene ons geheel onbekend is, en welker gevolgen wij noch kunnen verklaren, noch toestemmen. Er bestaat, volgens onze wijze van zien, geene reden, om sedert de laatste tijden, aan eene verandering van staatkunde aan de zijde der Regering van Nederland te gelooven."

In den Brusselschen *Indépendant* leest men het volgende omtrent de schikking, welke ten aanzien van Luxemburg met den hertog van Nassau zou getroffen zijn: „ Het schijnt dat de voorloopig door den heer *van Reede* onderteekende overeenkomst bestaat in de uitkeering aan den hertog van Nassau of aan zijne afstammelingen eener som van 750,000 guldens, in het geval waarin de voorwaarde van den overgang van het hertogdom Luxemburg zou verwezenlijkt worden, hetgeen plaats hebben zou indien de Nassausche tak van het in Holland regerende stamhuis zonder mannelijke afstammelingen kwam uit te sterven. Om de Duitsche bondsvergadering wegens het verlies van de helft van Luxemburg schadeloos te stellen, zou de regter Maas-oever verklaard worden deel van het grondgebied der bondsvergadering uit te maken."

'S GRAVENHAGE, den 4 Augstus.

De derde predikantsplaats bij de Evangelisch-Luthersche gemeente alhier, vakant geworden zijnde door het vertrek van den weleerwaarden heer J. C. Loman, naar Amsterdam, zoo heeft de kerkeraad, ten einde hierin te voorzien, een zestal van predikanten geformeerd, bestaande uit de heeren P. J. Andreae theol. doct., G. Ricken, J. A Cramer, A. J. Schreuder, G. H. G. Lagers en G. C. E. Kicherer, respectivelijk te Zierikzee, Zaandam, Zutphen, Edam, Bodegraven en Utrecht. De groote kerkeraad heeft hieruit gekozen dit drietal: de predikanten Kicherer, Cramer en Schreuder, en ten zelfden dage beroepen den weleerwaarden zeer geleerden heer G. C. E. Kicherer, predikant te Utrecht.

162ste **KONINKLIJKE NEDERLANDSCHE LOTERIJ.**

Trekking der vijfde Klasse.

17de Lijst. No. 6837 een prijs van *f* 1000.

18de Lijst. No. 8557 een prijs van *f* 1500. No. 14536 een prijs van *f* 1000. No. 16299 een prijs van *f* 2500. No. 15771 een prijs van *f* 1000.

19de Lijst. Nos. 18145, 18086 ieder een prijs van *f* 1000.

20ste Lijst. Nos. 9957, 20563 ieder een prijs van *f* 1000.

21ste Lijst. No. 8037 een prijs van *f* 1500.

22ste Lijst. No. 15573 een prijs van *f* 1000.

MENGELWERK.

EEN ARMENISCH HUWELIJK TE KONSTANTINOPEL.

In Turkijen vindt men eene menigte Armeniers: zij zijn Christenen, die zich in twee afdeelingen onderscheiden. De talrijkste derzelve is de leer der oude Armenische kerk of de zoogenoemde Eutychiaansche ketterij toegedaan; de andere min talrijke belijdt die der Roomsche kerk. De volgende beschrijving van een huwelijk onder deze lieden bepaalt zich voornamelijk tot de eerstgenoemde klasse.

Deze Armeniers onttrekken, evenzeer als de Turken, hunne vrouwen en dochters aan alle mannelijk gezelschap. Op weg zijn hunne vrouwen gesluijerd en bedekt, zoodat zij van de Turksche schoonen slechts te onderkennen zijn aan de verschillende kleur harer schoeisels en tabberden. Hunne geheele huisselijke leefwijze verschilt inderdaad naauwelijks van die der Turken, uitgenomen de veelwijverij. Alle vrijerij vóór het huwelijk is dan ook bij hen onbekend.

Wanneer een jongman in het huwelijk zal treden, kiest de moeder de bruid, en, nadat alles tusschen de beide familien geregeld is, wordt door het geven van wederzijdsche geschenken de onderhandeling bekrachtigd en het paar verloofd.

De aard dezer geschenken is naauwkeurig bepaald door eene oude wet, en het gebruik en elk geschenk wordt, bij deszelfs uitreiking, door eenen priester gezegend.

Na twee dagen van feestviering en pligtpleging, gaat de bruidegom den derden dag 's morgens, vergezeld van alle zijne betrekkingen en vrienden, naar zijne bruid om haar van haars vaders huis naar zijne eigene woning over te brengen. Bij hunne ontmoeting ontvangt hij van zijn' schoonvader een nieuw zakuurwerk ten geschenke, terwijl zijne behuwdmoeder en hare naaste betrekkingen stukjes klatergoud aan zijn' grooten hoed hangen. Vervolgens wordt hij naar zijne bruid geleid, die onbewegelijk op eene lage rustbank in een hoek van het vertrek zit, en zoo volkomen met kleederen bedekt is, dat zelfs geen top van hare vingers of een punt van haar schoeisel kan gezien worden. Een dikke witte linnen sluijer, alleen tot deze plegtige gelegenheid bestemd, en *perkem* genoemd, bedekt haar hoofd; en over dezen ligt nog een andere sluijer van zijde en koperdraad en dun bladgoud of verguld papier gemaakt. Het eenige dat van de bruid onbedekt blijft is het hoofdhaar, hetwelk los- en met valsch haar verbonden, op de rustbank afhangt.

De dienstdoende priester rigt de bruid van hare rustbank op, geleidt haar zoo geblinddoekt als zij is naar het midden van het vertrek en legt, onder het uitspreken van zijnen zegen, hare hand in die des bruidegoms. Dan stellen zich al de aanwezigen in de orde eener processie. De priester treedt voorop met een brandenden fakkel; hem volgt de bruidegom en de optogt wordt gesloten door de bruid, die, buiten staat om haar pad te kunnen zien, door twee vriendinnen geleid wordt. Bij de aankomst aan 's bruidegoms huis wordt de bruid bewierookt uit een zilveren vat en met rozenwater besproeid. Daarna brengt men haar in een binnenvertrek en laat men haar alléén met de vrouwen.

De bruidegom gaat naar een ander vertrek, waar een barbier hem wacht, die hem naar Turksche wijze, welke ook de Armeniers volgen, het geheele hoofd scheert. Zoodra dit verrigt is, brengt de priester de bruidegoms kleederen voor den dag, welke hij stuk voor stuk zegent. In deze kleeding getooid, wordt de gelukkige man naar zijne bruid teruggevoerd, die dan van hare rustplaats opstaat en, na door de bejaarde vrouwen in een' grooten haar geheel bedekkenden sluijer (duvaik) gewikkeld te zijn, haren bruidegom in het midden van het vertrek te gemoet gaat.

Daar vereenigt de priester wederom hunne handen, en drukt hen met het voorhoofd zachtkens tegen elkander. Twee mede aanwezige priesters zetten vervolgens in het midden der kamer eene tafel met twee waskaarsen op dezelve, (gelijk bij de huwelijksplegtigheid der oude Grieken en Romeinen de toortsen van Hymen). Nu heffen de priesters een kerkelijk gezang aan, gedurende hetwelk een uit de familie een groot crucifix houdt opgeheven boven het bruidspaar, dat met het voorhoofd tegen elkander blijft staan. Na het eindigen van den zang neemt de priester twee volkomen gelijke zijden snoeren, uit een' draad van witte- en een van rooskleurde zijde gemaakt. Den

eenen winde hij om het hoofd des bruidegoms, boven wien nu onmiddelijk het kruisbeeld wordt gehouden, en doet hem met plegtige tusschenpozing deze zonderlinge vragen:

„*Zoo zij blind is, neemt gij haar aan?*"
„*Zoo zij lam is, neemt gij haar aan?*"
„*Zoo zij gebogcheld is, neemt gij haar aan?*"

Het korte antwoord van den bruidegom is: „*ik neem haar aan.*"

Dan slingert de priester den anderen draad om het hoofd der bruid, die nu onder het kruis staat, en hij vraagt haar: „*gij neemt hem aan?*" Waarop zij antwoordt: „*ik neem hem aan.*" Hierop bestrooijen al de aanwezigen het paar met geldstukjes, het kruis wordt over hunne hoofden gezwaaid, de priesters verheffen wederom hun gezang; de waskaarsen worden uitgedoofd en de jongelieden zijn echtgenooten.

Gedurende de afwezigheid der mannen, die nu allen met den jonggehuwden het vertrek verlaten, ontdoen de vrouwen de bruid, die bijna stikt onder al hare kleederen, van een gedeelte derzelve. Op een gegeven teeken komt de jonge man terug en nu vergunnen hem de vrouwen, door het afnemen van den linnen sluijer, voor de eerste maal de gelaatstrekken zijner vrouw te zien. Het is evenwel nog maar een blik die hem vergund wordt. Want nu wordt wederom het gansche gezelschap toegelaten en, schoon de linnen sluijer haar niet weder wordt omgehangen, is toch haar hoofd nog bedekt met het verguldén versiersel. Nadat nu alle de vrouwelijke gasten de sofa, waarop de bruid zit, genaderd zijn, haar gekust en eenig geschenk gegeven hebben, worden al hare mannelijke betrekkingen tot in den versten graad toegelaten om haar hoofddeksel op te ligten en voor een oogenblik haar gelaat te beschouwen. Deze kussen hare hand, die elk hunner met een geschenk vult. Dan vangt een feest aan, hetwelk onder eene menigte van Oostersche vermaken, waarin weinig verscheidenheid is, genoegzaam onafgebroken drie dagen voortduurt. Gedurende al dien tijd blijft de bruid spraak- en beweginglooos op hare sofa. Een woord te spreken of zelfs te fluisteren tegen iemand anders dan eene oude vrouw, — somtijds hare zoogmoeder, — die haar uit het vaderlijk huis begeleid heeft, dat zou voor haar de grootste onwelvoegelijkheid zijn. De Armeniers, anders in 't algemeen een matig volk, eten en drinken bij die gelegenheden zonder matiging van de geregten, die gedeeltelijk naar oude wetten geregeld zijn.

Tegen het einde van den derden dag begeeft zich de voornaamste dienstdoende priester naar de bruid en in tegenwoordigheid des bruidegoms, dien hij daartoe heeft uitgenoodigd ontdoet hij haar, met dezelfde plegtige houding en gebaren, waarmede hij beide zijden hoofdsnoeren ontbindt, van het hoofdhulsel dat tot nu toe haar gelaat bedekt had. Na dit alles wordt zij voor het eerst met hareu echtgenoot alleen gelaten, met wien zij nu mag spreken, terwijl haar dit nog gedurende een geheel jaar volgens de oude wetten ontzegd is in tegenwoordigheid harer behuwd- moeder of getrouwde schoonzuster. Stellig is deswege het oude Armenische voorschrift; en, ofschoon deze harde regel tegenwoordig, althans te Konstantinopel, minder in praktijk wordt gebragt, moet toch de jonge vrouw een betoon van diepen eerbied en volstrekte onderdanigheid aan haars mans betrekkingen onderhouden. Mogelijk is geen volk ter wereld meer aan zijne oude nationale wetten en gebruiken verkleefd dan de Armeniers. Eene oude gewoonte heeft bij hen de kracht van- en wordt geëerbiedigd als eene godsdienstige leerstelling. Zelfs de huwelijken der armen geschieden niet zonder deze bijplegtigheden: en daar het dezen aan de middelen daartoe ontbreekt, komen hun de Armenische kerk en de rijken hunner gemeente te hulp met het leenen van kleederen en toestel tot het feest, liever dan op hunne oude gebruiken eenen inbreuk te zien maken. Daartoe heeft elke Armenische kerk een voorraad van potten, pannen, borden en schotels om den armen voor zulke gelegenheden te kunnen dienen.

P. M.

VERSCHEIDENHEDEN.

Keizer KAREL *de vijfde* bevond zich met zijnen broeder FERDINAND in 1530 te *Augsburg*, waar de Protestanten hunne geloofsbelijdenis inleverden. Aan tafel zittende, boden zich vijf personen aan, die den Keizer door eene aardigheid of zinnebeeldige voorstelling wilden vermaken, met het oogmerk om de waarheid op deze wijze aan hem voor te dragen. Hiertoe verlof verkregen hebbende, verwijderden zij zich, en de eerste persoon die nu optrad, verbeelde JOHANNES CAPNIO, dragende een arm vol krom en regt hout, dat hij nederwierp en heenging. De tweede, ERASMUS voorstellende, zocht dat krom en regt hout in orde te schikken; maar te vergeefs, waarom ook hij, gemelijk het hoofd schuddende, wegliep. De derde, als LUTHER gekleed, hervatte dit, doch met hetzelfde gevolg: hij wierp het hout bij elkander op een hoop, stak den brand er in, en ging insgelijks heen. Toen kwam een ander in het gewaad van Keizer KAREL, die met zijn degen in het brandende hout sloeg, om dus den brand te blusschen; doch deze door de verspreiding veel eer toenemende, stelde hij het vergramd op een loopen. Hierna trad Paus LEO *de tiende* op het tooneel, die verbaasd over het geweldig vuur, naar middelen omzag, om hetzelve te blusschen, en twee kruiken vindende, de eene gevuld met olie en de ander met water, greep hij in zijne drift schielijk die met olie, en goot die op het vuur, waardoor de brand zoo geweldig toenam, en de vlam zoo hoog steeg, dat ook hij om een goed heenkomen zag.

De verstandige aanwezigen bemerkten gereedelijk, dat deze voorstelling niets anders aanduidde, dan hoe CAPNIO, door zijne taalkunde en geleerdheid, den weg had gebaand, om licht en duisternis, waarheid en bijgeloof te onderscheiden; — hoe ERASMUS te vergeefs had gezocht alles door zachte middelen te vereffenen, daar LUTHER integendeel de Leere en Zeden van *Rome* door het vuur van Gods woord aangetast, en de wereld in rep en roer gezet had; terwijl de Keizer door zijne handelingen en de Paus door zijne verkeerde maatregelen en zedeloos gedrag, de Hervorming veeleer bevorderden dan tegenwerkten.

Bij gelegenheid eener illuminatie te *Amsterdam*, ter eere van Keizer NAPOLEON had een Spekslager *aus Moffrica* een krans van worsten, met een zeer dikken bloedworst in het midden, boven zijn deur opgehangen en verlicht, en er dit opschrift onder geplaatst:

Diese ist unter den Wursten,
Wie NAPOLEON *unter den Fursten.*

De man scheen dit zoo fraai te vinden, dat hij er onder schreef: *selbst gemacht.*

OUD-BESJES RAAD.

Al lieve! ziet toch niet zonder oogen; hoort toch niet zonder ooren; smaakt niet zonder tong; voelt niet zonder handen; ruikt niet zonder hersenen! Maar wakker zijnde en deze vijf zinnen wel te werk gesteld hebbende, zoo beveel ik U: ziet scherp (want gij weet niet welk geluk het is, oogen te hebben die *zien* kunnen); luistert naauw; proeft goed; tast diep, snuffelt door, en dat gedaan hebbende, oordeelt dan met volmaakte bijzinnigheid en zonder omzien.

RIJKE KLOOSTERS.

Eenige Windesheimsche Kloosters, zoo als dat van Leiderdorp, hetwelk den naam voerde van *Ager*, beteekenende: zijn brood is vet, — dat van *Thabor*, gelegen in Wijmbritseradeel, bij Sneek, in 1407 gesticht en dienstbaar aan geschiedenis en wetenschappen, — en dat van het *Nieuwe Licht* bij Hoorn, — muntten uit in pracht en rijke inkomsten. Het laatste werd het pronkjuweel van West-Friesland geheeten, en toen er plakkaten werden uitgevaardigd tegen de onmatige vermeerdering der Kloostergoederen, bood het den Graaf van Holland aan, wanneer hij die wet niet tegen hen deed gelden en den Kloosterlingen toestond, om de hun bij erfaling geschonken landerijen in eigendom te aanvaarden, — dat zij elken morgen lands, dus door hen te verkrijgen, met stooters zouden overdekken.

D.

VRIJWILLIG OFFER AAN DE MENSCHHEID.

Voor ruim anderhalve eeuw woedde te Marseille de pest op eene schrikkelijke wijze. De Artsen waren op het Raadhuis vergaderd om een middel op te sporen, waardoor de ziekte afbreuk zoude kunnen worden gedaan. Allen stemden daarin overeen, dat deze ziekte een eigendommelijk verborgen karakter had, hetwelk men alleen door de ontleeding eens verstorvenen ontdekken kon. Maar ook even zoo allerwaarschijnlijkst [illegible] de dood te wachten, die deze ontleeding volbragen zou. [illegible]

[illegible]

Benkisps stond met waardigheid de geneesheer HENDRIK GUON op; een man in de kracht en bloei zijns levens, daarenboven beroemd door zijne kennis en weldadigheid: „Het zij zoo!" zeide hij plegtig, „ik zal mij voor de redding mijner Vaderstad opofferen, en zweer voor deze vergadering in naam der menschheid en der godsdienst, dat ik morgen met het aanbreken van den dag een' aan de pest gestorvenen ontleeden en mijne bevinding te gelijk in geschrifte zal stellen." Oogenblikkelijk verliet hij de vergadering: men bewonderde, beklaagde den man, doch velen twijfelden nog. GUON volvoerde zijn besluit. Hij was ongehuwd en zeer rijk: maakte zijn testament, in hetwelk hij mildelijk door legaten veler gestichten gedachtig was; hij biechtte, ontving het heilig sacrament, voorzag zich van een kruisbeeld en schrijfgereedschap en begon een' aan de pestziekte, dien nacht gestorvenen, te ontleeden. Zorgvuldig teekende hij alle verschijnselen en bijzonderheden aan, doopte het papier in azijn, begaf zich daarna in een pestziekenhuis en stierf weinig uren daarop, den edelsten dood, welke ooit een sterveling hier sterven kan.

G. M.

OUD-ENGELSCH GRAFSCHRIFT.

WALTER SCOTT vond op een kerkhof dit grafschrift:

The earth goes on the earth, glittring in gold;
The earth goes to the earth sooner than it would;
The earth builds on te earth castles and tow'rs;
The earth says to the earth: all this is ours!

Door Professor LULOFS dus vertaald:

Stof treed op stof in gouden pracht;
Stof keert tot stof, eer 't wil en 't wacht;
Stof bouwt op stof kasteel en wal;
Stof zegt tot stof: ons hoort dit al!

Nederlandsche Handel-Maatschappij.

De Directie maakt bekend, dat door haar te *Rotterdam*, op Donderdag den 28 Augustus 1834, zullen geveild worden:

13,994 Kanassers en Kranjangs } JAVA SUIKER, liggende aldaar.
134 Kisten .... }

Waarvan de monsters, benevens de verkoop-conditien in tijds zullen worden uitgegeven.

Amsterdam, VAN DER HOUVEN, *President*
den 24 Julij 1834. KOOIJ, *Directeur fungd. Secretaris.*

SCHOUWBURG TE SNEEK.

De ondergeteekenden verwittigen bij deze, dat zij met consent, gedurende de Jaarmarkt alhier, in hunne als Schouwburg ingerigte fraaije Tent, eenige Tooneelvoorstellingen zullen doen opvoeren. Zij vleijen zich dat het Repertoir aan de smaak van het Publiek zal voldoen, en zij ook alhier de Protectie mogen genieten, welke hun sedert jaren in onderscheidene steden van het Rijk, en inzonderheid in die der provincie Vriesland is ten deel gevallen. De opening van het Tooneel als ook van de op te voerene stukken, zullen nader bij annonces bekend gemaakt worden.

W. G WEDDELOOPER EN ZOON, *Directeuren.*

De ondergeteekende Societeithouder te Sneek, maakt aan het geëerd Publiek bekend, dat er ten zijnen huize in de Concertzaal, gedurende de Kermis eenige Muzijkpartijen zullen gegeven worden, en wel op Woensdag den 13, Zondag den 17, Dingsdag den 19, Woensdag den 20 en Zondag den 24 Augustus, des avonds ten 9 ure, waarvoor de entrée is bepaald voor elk persoon 25 Cents; en zal tevens zorg dragen dat behoorlijk alle ververschingen bij hem te bekomen zijn.

L. VAN UFFENK.

WOMMELS, den 3 Augustus 1834. Getrouwd:
S. W. HOEKSTRA, en
T. L. VISSER, *van Workum.*

‚ Getrouwd:
A. J. VAN PESCH,
Doopsgezind Predikant te Rotterdam, met
R. PLANTINUS.

Familie, Vrienden en Bekenden gelieven deze voor *bijzondere* kennisgeving aan te nemen.

Dragten, den 6 Augustus 1834.

‚ Getrouwd, den 9 Augustus 1834.
A. A. BROUWER, *van Woudsend,* en
T. H. KRAMER, *van Terschelling.*

‚ Den 5 Augustus, verloste zeer voorspoedig van eenen welgeschapen ZOON, M. VAN BALEN, veel geliefde Echtgenoot van J. B. WALTER.
Dockum, den 6 Augustus 1834.

‚ Mijne geliefde Echtgenoot, HENDERINA NIJSLOOT, verloste heden zeer voorspoedig van eenen welgeschapen ZOON. E. VRIESEMA.
Bergum, den 6 Augustus 1834.
Vrienden en Bekenden, zoo hier als elders, gelieven deze algemeene kennisgeving als bijzondere aan te nemen.

‚ Heden verloste van eenen ZOON, CATHARINA MARIA ANNA TERHORST, Huisvrouw van L. METZ, *Banketbakker.*
Leeuwarden, den 7 Augustus 1834.

‚ Mijne Echtgenoot, STIJNTJE J. v. ASSEN, beviel heden van eene DOCHTER.
Kimswerd, den 7 Augustus 1834. HAITZE BONNEMA.

‚ Heden avond ten 6 ure, trof mij de zwaarste slag des levens, door het overlijden van mijne geliefde Echtgenoot, AALTJE JOUKES DIJKSTRA, en rust in den Heere in den jeugdigen ouderdom van 43 jaren en 2 maanden; na eene allergenoegelijkste echtvereeniging van 24 jaren en 5 maanden. Met diepe droefheid betreur ik, met mijne 6 kinderen, waarvan het jongste slechts 17 maanden bereikt, dit onoverwinnelijk verlies, daar zij slechts een ziekbed van 6 dagen heeft genoten.
Deze strekke tot kennisgeving aan Vrienden en Bekenden.
Gorredijk, den 29 Julij 1834. DUIJE S. GLASTRA.

‚ Heden morgen drie uren, trof mij de gevoeligste slag mijns levens, daar het den Almagtigen behaagde, mijnen geliefden Echtgenoot, JAKOB TJAARDA, in den ouderdom van ruim 64 jaren, na eene ziekte van groot vijf weken, tot Zich te nemen. — 36 Jaren mogt ik met hem in den genoegelijksten echt vereenigd zijn. — Diep betreurd door zijne achtergeblevene Weduwe, Kinderen, ouden Vader, Betrekkingen en talrijke Vrienden; doch daar het Christendom een aangenaam vooruitzigt geeft, om eenmaal onze gestorvene vrienden in de eeuwigheid te ontmoeten, hopen wij daar met hem onafgebroken en zonder scheiding gelukkig te zijn.
Weidum, J. U. NOORDENBOS,
den 2 Augustus 1834. Weduwe J. J. TJAARDA.
Vrienden en Bekenden van den overledene gelieven deze algemeene kennisgeving voor bijzondere aan te nemen.

‚ Geheel onverwacht trof mij heden avond ten 11½ ure, de zwaarste slag des levens, door het spoedig overlijden van mijne teedergeliefde Huisvrouw, ALBERDINA HOFKAMP KESLER, in den jeugdigen ouderdom van 27 jaren, 8 maanden en 12 dagen, na eene kortstondige ziekte van 4 dagen, aan de roodvonk, na eene allervergenoegelijkste echtvereeniging van slechts 5 maanden. Met het levendigste gevoel betreure ik (nog met de roodvonk te bed liggende) mijn onoverwinnelijk verlies.
Dienende tot kennisgeving aan algemeene Vrienden en Bekenden.
Gorredijk, SIEBE D. GLASTRA,
den 4 Augustus 1834. Zoon van D. S. GLASTRA.

‚ Heden morgen ten half vier ure, behaagde het de Goddelijke Voorzienigheid, mij mijnen geliefden Echtgenoot JOHANNES DIRKS ALTA, in den ouderdom van ruim 57 jaren, na een langdurig lijden door den dood te ontrukken, na eene gelukkige echtvereeniging van circa 19 jaren, mij naiatende 5 kinderen, waarvan 4 uit een vorig huwelijk van den overledene.
Diep bedroefd staar ik hem met mijne kinderen na, daar hij mij den besten man was en de kinderen een zeer teederminnenden Vader.
God schenke mij de noodige kracht om dezen slag met christelijke gelatenheid te dragen, terwijl deze tevens strekkende is tot kennisgeving aan verwijderde Vrienden en Bekenden, verzoekende van brieven van rouwbeklag verschoond te blijven.
Harlingen, W. KRANSEN,
den 8 Augustus 1834. Weduwe J. D. ALTA.
Mede uit naam der Kinderen.

LEMMER, den 8 Augustus 1834. Heden namiddag ten 3 ure overleed in den ouderdom van ruim 47 jaren, mijne geliefde Echtgenoot, TRIJNTJE DONKER. Eene boosaardige ziekte van weinige dagen, verscheurde den band van eenen gezegenden vijf en twintigjarigen Echt. Onze zes kinderen betreuren met mij het verlies hunner dierbare Moeder.
Alleen het zekere vertrouwen, dat het sterven voor haar gewin is, [illegible]
[illegible] W. [illegible]

, Heden werd ons onderhart diep bedroefd door het afsterven van ons eenigst en hartelijk geliefd Zoontje JOHAN COENRAAD GODTFRIED, in den ouderdom van ruim twee jaren. Diepbedroefd staren wij den lieveling van ons hart na. Zij die zulks hebben ondervonden kunnen wel beseffen wat ons hart lijdt.

Leeuwarden, P. R. CABBOES.
den 7 Augustus 1834. M. CABBOES, geboren HELLINGSHUISEN.

PS. Vrienden en Bekenden zoo binnen als buiten deze stad, gelieven deze algemeene tevens als bijzondere kennisgeving aan te nemen.

, Het heeft den almagtigen God behaagd, door den dood van mij weg te rukken, mijne geliefde Gade, MAGRIETJE T. ENGELSMA, dezen morgen om 1½ ure, na eene ziekte van 7 dagen, in den ouderdom van 32 jaren en ruim 5 maanden, waarvan ik slechts 7 jaren en 7 maanden in eenen genoegelijken echt heb mogen leven, mij nalatende 4 kinderen, waarvan het oudste nog geen 6½ jaar en het jongste 18 weken telt. O dat mijne ziel Gode moge zwijgen en mij genadiglijk aan zijn doen onderwerpen.

Strekkende deze tot kennisgeving aan Vrienden en Bekenden.

Gorredijk, den 9 Augustus 1834. D. E. POSTHUMA.

De Prijs der BOTER te Leeuwarden, den 8 Augustus 1834, *f* 24 : 00. GROVE KAAS *f* 11 à 12½.

De In- en Uitlandsche ROGGE en TARWE was dienzelfden dag: Rogge *f* 135 : 00 het Last. — Tarwe *f* 6 : 11 de Mudde.

PRIJSCOURANT DER EFFECTEN.

AMSTERDAM, DEN 9 AUGUSTUS 1834.

NEDERLANDEN.				Gebl.
Werkel. Schuld.....	2½ pct.	51 9/16	5[illegible]¼	51¼
Dito dito..........	5 »	97⅝	9[illegible]½	97⅝
Uitgestelde Schuld ...				
Kansbiljetten van dito.	*f*	22⅝	2[illegible]	22⅝
Amort. Sijndicaat...	4½ pct.	89⅞	90	89⅞
Dito dito	3½ »	72	72¼	72
Schatkistbiljetten....	6 »	100¼		
Oorlogs Lasten	5 »			
Leening 1831	6 »			
Handel-Maatsch. ...	4½ »	100¼		
FRANKRIJK.				
Ins. Grb. p. 22 Junij	3 pct.			
ENGELAND.				
Ins. Grb. p. 13 Mei	3 pct.			
SPANJE.				
Perp. R. Emissie Am.	5 pct.	52 15/16	5[illegible]	53
Dito dito à *f* 1000.	3 »	37⅝	3[illegible]¼	37⅝
Cert. Osy & C. en Leg.	4 »			
Uitgest. 3 pct. Schuld		15½	1[illegible]½	15½
Cortes Bons te Lond.	5 »	32¾	34[illegible]	32¾
Engelsche Uitgestelde.		14½		
NAPELS.				
Certific. bij *L. & B.*	5 pct.			
Dito bij *Falconn. & C.*	5 »			
Leen. te L. bij Roths.	5 »			

RUSLAND.				Gebl.
Obl. *H.* 1798 en 1816	5 pct.	102⅝		
Obl. *Hope* 1828 en 29	5 »	102⅝	102½	
Cert. dito 1831 en 33	5 »	96	96⅛	96¼
Obl. te Londen...	5 »			
Cert. te Hamburg..	5 »			
Inschrijving in Assig.	6 »	68		
Certificaten van dito	6 »			
POLEN.				
Aand. met Lot. fl. 100.				
PRUISSEN.				
Aand. met Lot. R. 50	*f*			
Neg. Londen 1830	4 pct.			
OOSTENRIJK.				
Aand. met Lot. *f* 100	*f*			
Dito dito *f* 250.	4 pct.	-		
Metalliek	5 pct.	97		
Dito te Lond. gen.	5 »	96¼		
Dito	2½ »			
W.-Bank bij *Goll & C*	5 »			
Dito	4 »			
Cert. Stadsb. bij dito	2½ »			
Ween. Bank-Actien	3 *f*			
DENEMARKEN.				
Negot. te Londen.	3 pct.			

Brazil. van 100 £ 78¼, 78. — Columb. 2de leening van 100 £ 22⅜, ¼, ⅛, 22; van 250 £ 21¼, ⅛. — Blaauwe Grieken van 100 £ 26¼; van 200 £ 25¼, ⅜; van 500 £ 25, 24⅞; onbep. Coup. *f* 5 3/16; kleine dito *f* 5⅜. — Peru 6 pCt. van 100 £ 18¼. Cortes van 510 £ gedaan van 34 tot 32¾; Coup. vroege en latere jaren gedaan van 18⅛ tot 17⅞.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER STAD LEEUWARDEN, brengen door deze, voorloopig, ter kennis van de belanghebbenden, dat eerstdaags, tijd en plaats nader te bepalen, voor den tijd van vijf jaren, in te gaan den 1 Mei 1835, in het openbaar, zal worden verpacht: De STADSTUIN of zoogenaamde PRINSENTUIN, met de daaraan behoorende GEBOUWEN, strekkende tot eene plaats van algemeene uitspanning.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,
S. SALVERDA.

Leeuwarden,
den 9 Augustus 1834.

Ter ordonnantie van dezelven,
M. S. DE WAL.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER STAD HARLINGEN, zullen, op Maandag den 18 Augustus eerstkomende, des voormiddags ten elf ure, op het Stadshuis aldaar, aanbesteden: Het AFBREKEN van de zoogenaamde FRANEKER-PIJP, het WEDER OPBOUWEN van twee KAAIMUREN, het VERPLAATSEN der BRUG over de Stads Gracht nabij deze Pijp enz., enz.; alles volgens Bestek en Conditien, welke op den 13den van deze maand ter lezing zullen liggen ten huize van den Stads Bouwmeester.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,
J. RODENHUIS.

Harlingen,
den 7 Augustus 1834.

Ter ordonnantie van dezelven,
K. BLOK.

GRIETMAN EN ASSESSOREN VAN BAARDERADEEL, roepen bij deze op, de Onderhoudpligtigen van de Wieuwerdervaart, loopende van af het dorp *Wieuwerd* tot in de *Franekervaart*, om te compareren in de Dorpskerk te Wieuwerd, op Maandag den 18 Augustus 1834, des voormiddags ten elf ure, ten einde te raadplegen over het Slatten van voormelde Vaart, en tot die Slatting Gecommitteerden te benoemen.

Grietman en Assessoren voornoemd,
BERNH. BUMA. *Vt.*
J. H. J. VAN WAGENINGEN, *Secretaris.*

GRIETMAN EN ASSESSOREN VAN DONIAWERSTAL, roepen mits deze op, de Hervormde Floreenpligtigen van den dorpe Goënga[illegible]p, om te compareren op Zaturdag den 16 Augustus 1834, des voormiddags ten tien ure, in de Kerk aldaar, ten einde te raadplegen en te besluiten over een voorstel, betwelk alsdan zal worden gedaan, betrekkelijk de verbetering der Schoolhuizinge te Goënga[illegible]p.

Langweer,
den 4 Augustus 1834.

Grietman en Assessoren voornoemd,
S. VAN HEEMSTRA.
Ter ordonnantie van dezelven,
T. S. VAN DER LEIJ.

GRIETMAN EN ASSESSOREN VAN GAASTERLAND, maken bekend, dat de gewone jaarlijksche WILDEMARKT invalt op den 21 en 22 Augustus 1834.

Balk,
den 6 Augustus 1834.

Grietman en Assessoren voornoemd,
W. VAN SWINDEREN.
Ter ordonnantie van dezelven,
W. J. HEMSING.

HET POLDER-BESTUUR VAN OOST- EN WESTDONGERADEEL, gedenkt te besteden:

1. Het slaan van twee STRIJKDAMMEN in de Jaarlasloot onder Wetzens, een op het Oost- en een op het Westeinde.
2. Het SLATTEN van gemelde Jaarlasloot, ongeveer ter lengte van twee duizend en acht honderd el.

Wie gading maken, komen op Donderdag den 21 Augustus e. k., des morgens ten 10 ure, op het Westeinde der Jaarlasloot. M. D. MELLEMA.

KENNISGEVING.

DE DIRECTIE van de drieledige Zeesluis te Stavoren, brengt bij deze ter algemeene kennis, dat van heden af, de passagie met Paarden en Rijtuigen, over gezegde Sluis, gedurende den tijd van acht aaneenvolgende dagen, niet zal kunnen plaats hebben, uithoofde de vernieuwing der Sluisflappen.

Stavoren,
den 12 Augustus 1834.

De Directie voornoemd,
S. VAN WELDEREN RENGERS.
H. J. VAN RIJS.
S. G. SIEDZESZ.

BOELGOED.

DE Secretaris en Notaris Mr. P. J. MEBIUS, zal, op Zaturdag den 16 Augustus 1834, des morgens ten 10 ure, in de Huizinge no. 94, bij de Ritzumazijl onder Marssum, publiek, bij gereed geld, verkoopen:

MEUBELEN en HUISGERADEN, bestaande in 1 Kabinet, 1 Pulpitum, 1 Staartstukklok, 1 Spiegel, 3 beste Bedden met toebehooren, Schilderijen, Glasgordijnen, Koper, Tin en IJzerwerk, Steengoed, Stoelen, Tafels; voorts WINKELGEREEDSCHAPPEN, 3 paar koperen Schalen en Gewigten, 1 Toonbank, 2 Oliebakken, 3 Kisten, 1 groote Koffijmolen, groote blikken Trommels en Bussen, Doozen, Borden, onderscheidene soorten van Inhoudsmaten, en hetgeen meer ten dage des verkoops te voorschijn zal worden gebragt.

TE HUUR, om op den 12 Augustus e. k. of vroeger te aanvaarden: Eene ONDERHUIZINGE, waarbij een Kelder en twee Pakhuizen, staande op een der beste standen te Leeuwarden, waarin eene Grossierderij van Sterke Dranken, alsmede eene Kruideniers-Affaire kan worden uitgeoefend. Te bevragen op den Ewal, letter I, no. 28 aldaar.

MR. C. L. VAN BEIJMA THOE KINGMA, Secretaris van Haskerland, te Joure, gedenkt publiek, ten overstaan van Mr. J. J. WIERSMA, Notaris te Sneek, bij strijk- en verhooggelden, aan de meestbiedenden te verkoopen:

Eene zeer vruchtbare en welgelegene ZATHE en LANDEN, met derzelver Pompte HUIZINGE en SCHURE sampt HOVINGE en verdere PLANTAGIE, benevens één en een halven WATERMOLEN cum omnibus annexis, staande en gelegen in den middeldijk onder den dorpe Nijland, met uitzondering van 8 bunder en ruim 81 v. roede welke onder Folsgare behooren, de Huizinge gekwoteerd met no. 62, groot in het geheel ter naam en faam 24 bunder en ruim 61 v. roede alle extra beste Greidlanden, belast met 38 Floreen Dijkschatting, bij *Dirk Eeltjes Rollema* als huurder wordende bewoond en gebruikt; Sint Petri en den 12 Mei 1835 vrij te aanvaarden; en zulks in perceelen nader en breeder bij de Biljetten te omschrijven.

Wie gading maken, komen op Dingsdagen den 26 Augustus 1834 bij de provisionele toewijzing, en den 9 September daaraanvolgende bij den finalen palmslag, telkens des namiddags ten twee ure, ten huize van *Cornelis van der Wis*, in het Logement den Wijnberg te Sneek, en koopen op Conditien alsdan voor te lezen, welke intusschen dels, zoowel bij voornoemden Secretaris te Joure, als ten Kantore van den Notaris WIERSMA te Sneek te vernemen zijn.

HOUTVEILING.

DE Notaris A. W. NAUTA, te IJlst, zal, op Donderdag den 21 Augustus 1834, des morgens ten 10 ure, publiek bij boelgoed presenteren te verkoopen:

Eene aanzienlijke partij GEZAAGDE HOUTWAREN, bestaande in onderscheidene Vuren Planken van verschillende lengte en zwaarte; dito stukken Noords Greenen Rib, Latten, Schroden, enz.; alles gelegen op het Erf van den Houtzaagmolen de Heeren *T. W. ten Cate en Comp.*, aan het vaarwater de Geeuw nabij de stad IJlst.

HOUTVEILING.

OP Donderdag den 14 Augustus 1834, ten 9 ure voor den middag, op den Aasentuin bij Leeuwarden, ten overstaan van den Notaris Mr. P. ANDREÆ, aldaar, van 3 à 4 Ladingen beste Eiken WOUDBOOMEN, waaronder mooije Zaagboomen, en eene aanzienlijke partij KROMHOUT, HEK- en STEKPALEN, LEGGERS en DAMLEGGERS, enz.; alsmede wordt te koop gepresenteerd eene beste LANDROL, liggende ter bezigtiging in de Stal bij *J. van Lingen*, in het Nieuw Blaauwhuis aldaar, aangevoerd door den Koopman JAN LENZES KOOPMANS, te Oosterwolde.

AANBESTEDING.

DE GECOMMITTEERDEN tot de Inpoldering onder *Beers* en *Jellum*, zullen op Woensdag den 13 Augustus 1834, des namiddags precies ten twee ure, ten huize van *Pieter G. Schaafsma*, publiek aanbesteden:

Het STICHTEN van een' achtkanten POLDERMOLEN, onder *Beers*, ter grootte van zeventien el vlugt.

Het BOUWEN van eene WONING voor den Molenaar, in de nabijheid van dezen Molen.

Zullende de Bestekken en Teekeningen acht dagen voor de Aanbesteding, voor de belanghebbenden ter inzage liggen ten huize van R. J. BOORSMA, Timmerbaas te Weidum, en op den dag der aanbesteding op de plaats aanwijzing worden gedaan.

EEN ieder die iets te vorderen heeft, of verschuldigd is aan wijlen den Heer *E. H. KORTE*, in leven Koopman en Katoendrukker te Sneek, gelieve daarvan opgave en betaling te doen, vóór of op den 1 September aanstaande, aan den Heer G. FEENSTRA, Commissaris van Policie te Sneek. *Brieven franco.*

IK ondergeteekende, overgenomen hebbende de TABAKS FABRIJK benevens de AFFAIRES in KOFFIJ, THEE enz., genaamd *de Groenlandsvaarder*, door wijlen mijnen schoonbroeder *Oene Gorter Moll* opgerigt, en sedert eenige jaren met succes gedreven, geef door deze hiervan kennis en beveel mij ten vriendelijkste in het aandenken en vertrouwen van alle begunstigers.

Dankende ik namens mijne Zuster de Weduwe *O. Gorter Moll*, voor de vele en ruime bewijzen van belangstellende gunst en welwillendheid, aan haar en haren overleden Echtgenoot betoond; zullende ik alle zorg dragen voor de instandhouding en uitbreiding mijner zaken en door eene prompte en civiele bediening mij het vertrouwen en voortduren dier hoogschatte gunst en welwillendheid trachten waardig te maken.

Harlingen, den 8 Augustus 1834. S. TROMP. Az.

DE ondergeteekende maakt bekend, dat hij bij zijnen handel, ook dien in WIJNEN gevoegd heeft.

Harlingen, den 1 Augustus 1834. J. L. LEDEBOER.

KAATSPARTIJ.

MET vereischt consent, gedenkt de Kastelein T. H. DE VRIES, te Kimswerd, op Zondag den 17 Augustus aanstaande, des namiddags ten 3 ure precies, aldaar te laten Verkaatsen en vrij te vereeren: *Drie ZILVEREN LEPELS.* De Liefhebbers worden verzocht zich vroegtijdig te laten inschrijven.

Harddraverij met Paard en Chais.

MET consent van het Edel Achtbaar Bestuur der stad Sneek, gedenken eenige Liefhebbers aldaar te laten Verharddraven met Paard en Chais, op Maandag den 18 Augustus e. k., door Paarden welke geen prijs hebben gewonnen en tot genoegen der Keurmeesters zijn: *Eene extra fraaije nader te bepalen PRIJS.*

De aangifte der Paarden zal moeten geschieden des voormiddags ten 11½ ure, in het logement de Stad Munster.

Hardzeilpartij te Sneek.

EENIGE Liefhebbers van Zeilen te Sneek, gedenken aldaar te laten Verhardzeilen, op Woensdag den 20 Augustus 1834, des namiddags precies ten half twee ure: *Drie zeer fraaije prijzen*, als: 1°. *Eene fraaije en net bewerkte ZILVEREN ZAKTABAKSDOOS*, door Veerschepen en Snikken van 8 el en 207 streep en daarboven. 2°. *Eene uitmuntende VLAG en WIMPEL met VLAGGESTOK*, door Jagten en Booten van 5 el en 660 streep tot 7 el en 217 streep; en 3°. *Eene VLAG en WIMPEL met VLAGGESTOK*, door Jagten en Booten van 5 el en 377 streep en daar beneden.

Naar de twee eerste prijzen zullen geene Schepen mogen dingen, waarmede reeds vroeger *twee- of meermalen* te Sneek eenige prijs is gewonnen.

De inteekening zal plaats hebben ten huize van den Kastelein G. DE RUITER, buiten de Oosterpoort te Sneek, op gemelden dag, des voormiddags ten elf ure.

HARDDRAVERIJ.

MET toestemming van het Stedelijk Bestuur van *Assen*, gedenkt de Logementhouder R. R. VAN ERKELENS, te Assen, op Zaturdag den 23 Augustus aanstaande, (ter gelegenheid van de verjaring van Z. M. den Koning) des namiddags ten half drie ure te beginnen, te laten Verharddraven: *Eene fraaije ZILVEREN ZAK TABAKSDOOS* tot prijs, en *een paar ZILVEREN SPOREN* tot premie; en zulks door Paarden, die zijn ten genoege van de Keurmeesters.

HARDDRAVERIJ.

MET vereischte permissie gedenkt de Kastelein J. J. OLIJNSMA, op het eind van den Zwarteweg, op Zaturdag den 23 Augustus 1834, des namiddags ten half twee ure precies, te laten Verharddraven: *Eene fraaije ZILVEREN ZWEEP.* Alle Paarden worden toegelaten, mits die geen Stads prijs of premie gewonnen hebben en tot genoegen der Keurmeesters zijn.

***** BIJ L. SCHIERBEEK, op de Nieuwestad te Leeuwarden, is gedrukt en alom te bekomen:

I. REIZEN EN VIJFJARIGE GEVANGENSCHAP IN ALGIERS, VAN S. F. PFEIFFER. Met eene Voorrede van den Hoogleeraar *Schmitthenner.* — Eene bijdrage tot de algemeene Geschiedenis van 1829 en 1830. . . . *f* 2 : 70.
II. *Nasporingen betrekkelijk de Geschiedenis der voormalige Middelzee in Friesland, door P. Brouwer, Pz.*, en *W. Eekhoff.* Met eene Voorrede en Kaart door *W. van Peijma.* . . . *f* 1 : 40.
III. Grondig onderrigt in de *Teeken- en Schilderkunst*, inzonderheid in *miniatuur*, ten nutte van jonge Kunstoefenaren; naar het Fransch van *Mansion*, door *E. J. Eelkema.* . . . *f* 1 : 00.
IV. *De kunst* om op eene gemakkelijke wijze allerlei soorten van *Vuurwerken* te maken. Naar de derde Fransche uitgave. Met 10 platen. . . . *f* 0 : 90.
V. *Rekenboek* voor *Meisjes* door *Baars* en *Joling*, Oz. Twee stukjes, ieder 25 cent.
VI. Voorbeelden ter oefening in het Schrijven, ten dienste der Scholen en tot zelfonderrigt. No. 1 — 20 . . . *f* 0 : 45.

, De volmaakte Geldersche Keukenmeid.

ONDERWIJZENDE hoe men verschillende spijzen op eene smakelijke en minkostbare wijze kan koken, stoven, bakken en braden; alsmede het inmaken en droogen van allerlei Groenten; het zouten en roken van Vleesch; het maken van Worsten en de bereiding van Confituren en Tinkturen.

Van dit voor de huishouding zoo onontbeerlijk Handboek is eene ACHTSTE, op nieuw door een voorname Kok geheel omgewerkte en vermeerderde druk, algemeen verkrijgbaar gesteld, à *f* 1 : 20.

TER LEEUWARDER COURANT-DRUKKERIJ, LETTER K, No. 176.